

SPEECH ANJA SCHOUTEN

Uitgesproken tijdens haar installatie als burgemeester van Alkmaar op 23 juni 2021

Dank u wel voorzitter,

Geachte aanwezigen, geachte commissaris, kabinetschef, leden van de raad, fractieassistenten, college, kinderburgemeester, collega's, oud-collega's, familie, vrienden en andere belangstellenden.

We hadden deze prachtige Grote Kerk vanavond het liefst vol mensen gehad zodat iedere vereniging, partner en inwoner erbij had kunnen zijn. Hoewel we op de goede weg zijn gelden er nog COVID-maatregelen en houden we ons – vanzelfsprekend – aan. Het gezelschap is daardoor beperkt, maar gelukkig helpt de techniek ons en ik weet dat er veel mensen via Alkmaar Centraal of via de website van de gemeente Alkmaar meekijken. Ook u bent van harte welkom!

Op 8 oktober 1981, Alkmaars Ontzet, deed ik samen met twee buurmeisjes mee in de Kinderoptocht in de categorie “kleine groepen”. De foto van deze dag toont mij, verkleed als verpleegkundige, achter een kruiwagen waarin een van de buurmeisjes als patiënt ligt. Dat was nog een pittige tocht vanaf het Nassauplein. Maar die inspanning was het meer dan waard, want op het Waagplein kwam de beloning. Ik kreeg de prijs overhandigd van burgemeester Roozmond en ik dacht: Dat wil ik ook!

Mijn loopbaan bracht me langs waardevolle organisaties met relevante maatschappelijke opgaven: ouderenzorg, ziekenhuis, brandweer, meldkamer, gemeente en politie. Cruciale organisaties zijn wij dat gaan noemen. Organisaties vol bevlogen vakbekwame collega's met een verhaal en een mening. En juist dat maakte het zo leerzaam om met hen te werken. Zonder vooropgezet plan verzamelde ik zo de kennis en ervaring wat uiteindelijk maakte dat de commissaris het aandurfde mij voor te stellen aan de vertrouwenscommissie, waarvoor dank!

Het belangrijkste wat al deze verschillende soorten collega's mij leerden was om niet te denken in algemene termen als “burgers”, “slachtoffers” en “cliënten”, maar dat kwaliteit alleen kan ontstaan als we een ieder als mens, als geheel persoon blijven zien. Een belangrijke les. Niet alleen omdat daarmee kans op verbeteringen in complexe en nare situaties groter wordt, maar het is ook een les voor ons als samenleving. Recent hebben we bij de toeslagenaffaire gezien hoe het mis kan gaan als een overheid langs één aspect kijkt. Als een overheid niet meer de mens ziet, maar alleen de overtreding.

Ik denk dat juist gemeenten, immers van alle overheden het meest nabij, hier een bijzondere positie en opdracht in hebben. Wij kunnen hierin leidend zijn, omdat wij al op vele manieren relaties onderhouden met onze inwoners en ondernemers. Wij kennen daardoor hun context. Samen met inwoners en partners integraal kijken geeft ruimte en noodzaak aan de menselijke maat. Niet iedere organisatie drukt met een eigen deel van het vraagstuk, maar het samen DOEN. Deze idealen draag ik al jaren

met mij mee en ook nu wil ik daar heel graag een bijdrage aan leveren. Meebouwen aan een nabije, zelfbewuste gemeente die onderscheid durft te maken wanneer dat verstandig is.

De grote maatschappelijke opgaven waarvoor we staan kan niemand alleen. Of het nu gaat om woningbouw, economische voorspoed, crisisaanpak, duurzaamheid, de arbeidsmarkt, ondermijning of zorg & veiligheid. We hebben elkaar nodig! Niet alleen binnen de gemeente, maar zeker ook in regionaal verband. Ik ben blij dat de collega's uit de regio Alkmaar, Noord-Holland Noord en Noord-Holland vanavond aanwezig zijn. Wij hebben een mooie, soms lastige maar vooral belangrijke taak om hierin samen voorop te gaan. De leden van de vertrouwenscommissie hebben me er in de procedure nadrukkelijk op bevraagd omdat ook zij het belang onderschrijven. Ik zie ernaar uit om als burgemeester van Alkmaar samen met u verder te bouwen aan waardevolle regionale samenwerkingsverbanden, om in dit prachtige gebied alle kansen op ontwikkeling, veiligheid, plezier en voorspoed te benutten.

De afgelopen 2 weken heb ik mijn "tussentijd" gebruikt voor lange fiets- en wandeltochten door de dorpen, de binnenstad en de wijken in de stad. Ik heb gesproken met mensen maar vooral om me heen gekeken en geluisterd. Wat een afwisseling, wat een schoonheid en wat een levendigheid. Ik heb geleerd dat de dorpen aanduiden als "buitengebied" van Alkmaar niet gewaardeerd wordt, "voortuin van Alkmaar" mag eventueel wel. We zeggen dan: "Het beste van stad en land in één gemeente", maar eigenlijk moeten we hierin samen nog de juiste taal vinden om de nieuwe samenhang en verscheidenheid te beschrijven.

Ik heb gefietst langs prachtige agrarische bedrijven waar nu zo hard gewerkt wordt om de gevolgen van de enorme stortbuien op te vangen. Ben in fijne winkels, galeries en musea geweest en was gast bij mooie horecabedrijven. Ik zag kinderen en studenten rondom de vele soorten scholen spelen of chillen, genietend van het weer en elkaars gezelschap. Ik heb gewandeld door kleine straatjes en langs prachtige grachten. En heb de bedrijvigheid gezien bij onze grote en kleine ondernemingen. Ook voor de nieuwe economie is er plaats. Alkmaar kent namelijk ook internationale prijswinnende ICT, data-Tech en nieuwe energie bedrijven.

En naast al deze dynamiek zijn er nog voldoende plaatsen om in stilte de schoonheid van het landschap, kunst of de historie te beleven. En ook dat is belangrijk. Balans tussen uitdaging en reflectie, dynamiek en rust is nodig voor een vitaal bestaan, van mensen, van gemeenschappen en van de gemeente. En dit alles is ruim voor handen in de dorpen, de binnenstad en de wijken in de gemeente Alkmaar.

Om deze speech te schrijven ben ik een paar dagen in een B&B in De Rijp geweest. "In 't Houten Huis" zag ik de indrukwekkende fototentoonstelling "Vang corona in Beeld". Foto's gemaakt door inwoners van en in Alkmaar en omgeving. Beelden die we over tientallen jaren nog steeds onmiddellijk zullen herkennen; 1,5 m en schermen tussen mensen, mondkapjes, lege stadions en grote stilte op de pleinen. Ook in de kerk waar we nu zijn hangen aangrijpende worldpress foto's genomen op een IC. Gelukkig zijn kunnen we op dit moment versoepelen, maar we zijn er nog

niet. Als burgemeester heb ik daarbij een dubbele rol, namelijk die van burgermoeder en van handhaver. Ik zal daarin de ervaring opgedaan als politiechef goed kunnen gebruiken maar u mag erop vertrouwen dat ik vanaf vandaag kijk vanuit mijn nieuwe bredere bestuurlijke verantwoordelijkheid en dat ik ook nu zal doen wat nodig is.

Veel mensen hebben geleden onder de coronacrisis: er zijn mensen overleden of heel ziek geworden. In de zorg hebben mensen ontzettend hard gewerkt, maar ook van onze Boa's en politiemensen is veel gevraagd. Deze mensen hoeven niet opnieuw applaus, maar willen vooral rust voor hun eigen herstel, ruimte om hun hele vak weer uit te oefenen en respect voor het vele werk dat zij geleverd hebben. Daar moeten we aandacht voor hebben.

Anderen hebben vooral geleden onder de maatregelen die nodig waren, drie lockdowns op rij. Ondernemers die medewerkers hebben moesten ontslaan, mensen die financieel problemen kregen of jongeren die somber werden omdat zij deze periode beleven als uitzichtloos en vrijheidsbeperkend. Zij voelen de haast om zoveel mogelijk in te halen, in het leven of in hun onderneming. Zij verlangen naar reuring en willen zo snel als mogelijk verder gaan waar we gebleven waren. En verlangen we niet allemaal af en toe naar een vol AZ- stadion met nieuw dak, gezellige buurtfeesten, een bruisende kaasmarkt en een ontzettend gave ontzetviering in oktober?

Toch zullen we deze zomer nog wat geduld moeten hebben en alert moeten blijven op het virus. Hopelijk kunnen we dan volgend jaar van het post-corona tijdperk spreken. En we moeten manieren vinden om elkaar de ruimte geven voor wat nu nodig is. Voor die reuring én voor de rust en herstel. Een balanceer-act voor iedere burgemeester, ook voor mij.

Hier sta ik dan, dankbaar en trots dat ik uw burgemeester mag zijn. Op de weg naar dit moment zijn er velen die mij gesteund hebben:

Marietje, Emile en Sjors: dank voor alle gesprekken over het burgemeesterschap. Jullie zijn voor mij, heel verschillende inspirerende voorbeelden van de invulling van het ambt. Dank voor jullie wijze raad, jullie openhartigheid en vertrouwen in mij.

Mijn ouders en zusjes: Onze zorgeloze Alkmaarse jeugd heeft ons een goede start in het leven gegeven, daar ben ik dankbaar voor. Jullie en jullie gezinnen geven mij de veiligheid van een grote warme familie waarin voor ieder als mens een eigen plek is. Hopelijk zijn we snel weer een keer compleet.

Mijn mannen: burgermoeder worden is eervol, maar jullie moeder zijn is de rol van mijn leven. Ben zo trots op jullie en geniet enorm van de tijd die we samen met jullie en je vriendinnen besteden. Kostbaar! Laten we daar altijd weer gelegenheid voor vinden.

Pedro: al meer dan 35 jaar leven wij een waardevol leven samen. Jij geeft me steeds opnieuw ruimte om nieuwe stappen te maken en altijd weer weet jij te genieten van

wat er is. Dank uit het diepst van mijn hart, en ik teken heel graag weer bij. We gaan ook hier weer een mooie tijd van maken.

En ten slotte dank aan u als vertrouwenscommissie en gemeenteraad. U heeft lef getoond. U durft het aan met een atypische kandidaat in zee te gaan. In uw profielschets stond dat u een bestuurder zocht met de ambitie Alkmaar en zichzelf als persoon verder te ontwikkelen. Deze zin raakte me zeer en dát was het moment dat ik besloot te schrijven. Dank voor deze opdracht en de ruimte die u me daarmee geeft om mezelf te ontwikkelen tot uw voorzitter en burgemeester van Alkmaar. Ik waardeer uw vertrouwen en zal het niet beschamen.

Ik heb dan wel geen politieke kleur maar wil zeker geen kleurloze burgemeester zijn. Ik sluit dan ook af met een aantal goede voornemens:

Ik wil een burgemeester zijn voor alle mensen in Alkmaar, de dorpen en de stad, jong en oud, geboren in Alkmaar of recent gekomen. Iedereen mag zijn wie hij is, zolang het maar ruimte laat voor de ander. Ik wil een burgemeester zijn die binnen alle grote ontwikkelingen en lastige besluiten de mens blijft zien. Die het niet altijd zeker weet, maar bereid is te vertellen hoe ze tot haar besluiten gekomen is.

Ik wil mijn nieuwsgierigheid behouden en zichtbaar zijn. En daarvoor heb ik het nodig dat ik ook veel buiten het stadhuis ben, dat ik mensen, organisaties, verenigingen, gemeenschappen spreek over hun praktijk. Daarvoor is een mooi inwerkprogramma gemaakt, en de raadsleden nemen mij deze zomer mee naar de mensen en plaatsen die zij belangrijk vinden. Maar als u denkt dat ik iets vergeet laat het me dan vooral weten. Mijn insteek is om te luisteren en te kijken. Van daaruit te zien wat er nodig is en dat dan ook te doen. Geen vooropgezet plan, maar richting krijgen van de Alkmaarders.

Leden van de Raad,

We hebben veel werk te doen, en dat begint morgen al met de raadsvergadering. Er liggen grote inhoudelijke en financiële uitdagingen om Alkmaar niet alleen komend jaar, maar vooral de komende decennia richting mee te geven. Alkmaar, een stad en dorpen waarin mensen duurzaam goed kunnen leven, wonen, werken, ondernemen, leren en recreëren. Waar je als mens gezien wordt en mag zijn wie je bent, zolang je daarmee een ander ook ruimte laat. En waar je mag rekenen op een gemeente die nabij en zelfbewust is en onderscheid maakt wanneer dat verstandig is.

Ik zie er naar uit samen met u als raad, het college, de ambtelijke organisatie en vooral samen met de inwoners verder te bouwen aan Alkmaar.

“De stad een beetje verder dragen, dat staat de Alkmaarder goed gaf Joost Zwagerman ons mee bij het 750 jaar bestaan al mee.

Uw burgemeester zijn is voor mij een eer en een genoegen.

Ik hoop op uw steun, U kunt op mij rekenen.

Dank u wel!